

การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีตามหลักพุทธธรรมของสถานศึกษาอาชีวศึกษา

Dual Education Management based on Buddhist Principles

in Vocational Educational Institutions

ฉลอง ศิริเพ็ง

Chalong Siripeng

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

E-mail: chalongsiripeng@gmail.com

Received: 20 มิถุนายน 2567; Revised 1 กรกฎาคม 2567; Accepted 15 กรกฎาคม 2567

บทคัดย่อ

บทความวิชาการฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอความสำคัญของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีและการผสมผสานหลักพุทธธรรมเพื่อการผลิตและพัฒนากำลังคนทางด้านอาชีวศึกษาเป็นสิ่งที่จำเป็นยิ่งเนื่องจากทรัพยากรบุคคลด้านอาชีวศึกษาเป็นกำลังสำคัญในการสร้างคุณค่าทางสังคมและความมั่นคงยั่งยืนทางเศรษฐกิจ การศึกษาระบบทวิภาคีผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถานศึกษาอาชีวศึกษา และเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ อาจเป็นไปได้ทั้งระบบทวิภาคีเต็มรูปแบบในพื้นที่และนอกพื้นที่ ระบบทวิภาคีจัดให้แก่บุคลากรของสถานประกอบการทั้งระบบทวิภาคีในต่างประเทศ แต่มีเป้าประสงค์ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรม มีความรู้และทักษะทางปัญญา มีความสามารถในการปฏิบัติงาน ประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะในสาขาวิชาชีพสู่การปฏิบัติงานจริง

คำสำคัญ: การจัดการศึกษาระบบทวิภาคี, หลักพุทธธรรม, สถานศึกษาอาชีวศึกษา

ABSTRACT

This academic article aims to present the importance of dual education and the integration of Buddhist principles for the production and development of vocational education personnel, which is essential because vocational education personnel is a key force in creating social value and economic sustainability. In dual education, students spend part of their time in vocational education institutions and part of their practical studies in workplaces. This may be done in both full-scale dual education in the area and outside the area. The dual education system is provided to personnel of workplaces in both dual education systems abroad, but aims to develop students to have morality and ethics, knowledge and intellectual skills, and the ability to perform their duties and apply their knowledge and skills in their professional fields to actual practice.

Keywords: Dual Education Management, Buddhist Principles, Vocational Education Institutions.

การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

การจัดการศึกษาวิชาชีพที่เกิดจากข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษากับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ ซึ่งดำเนินการในเรื่องการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถานศึกษาอาชีวศึกษาและเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และฝึกปฏิบัติจากประสบการณ์จริง ตรงกับการผลิตและพัฒนากำลังคน โดยมุ่งเน้นการผลิตกำลังคนที่มีสมรรถนะสูง มีคุณภาพตรงตามความต้องการของผู้ประกอบการ สามารถปรับตัวเท่าทันเทคโนโลยีปัจจุบันและเชื่อมโยงองค์ความรู้ เพื่อพัฒนาการทำงานให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทั้งในปัจจุบันและอนาคต รวมทั้งการเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ ตามมาตรฐานการเรียนรู้แต่ละระดับการศึกษา เป็นไปตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาของชาติกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ และมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับ ตลอดจนยึดโยงกับมาตรฐานอาชีพ โดยให้ความสำคัญกับการสร้างแรงจูงใจให้สถานประกอบการที่มีศักยภาพเข้าร่วมจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ส่งเสริมการทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ เกิดความร่วมมือในการผลิตและพัฒนากำลังคนอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาผู้สอนทั้งในสถานศึกษาและสถานประกอบการ การสร้างแรงจูงใจใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน พัฒนากำลังคนให้มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 รองรับความต้องการกำลังคนในการพัฒนาประเทศ การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีจึงเป็นรูปแบบการจัดการศึกษาที่กำหนดสมรรถนะของผู้สำเร็จการศึกษาจากความต้องการของสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐอย่างแท้จริง

ภาพที่ 1 ภาพลักษณะการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

รูปแบบการศึกษาอาชีวศึกษา

รูปแบบการจัดการเรียนรู้จึงมีส่วนสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของการศึกษาอาชีวศึกษา โดยสามารถจัดได้ 3 รูปแบบ (พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา, 2551)

1. รูปแบบการศึกษาในระบบ ที่เน้นการศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันเป็นหลัก โดยมีการกำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลา การวัดและการประเมินผลที่เป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน
2. รูปแบบการศึกษานอกระบบ ที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการศึกษา ระยะเวลา การวัดและการประเมินผลที่เป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม

3. รูปแบบการศึกษาระบบทวิภาคี ที่เกิดจากข้อตกลงระหว่าง สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันกับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ ในเรื่องการจัดหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันและเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ

จากรูปแบบการจัดการเรียนรู้ทั้ง 3 รูปแบบข้างต้น ในปัจจุบันได้มีการพัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาที่สอดคล้องกับประกาศคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่องเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือ สายปฏิบัติการ พ.ศ. 2562 ข้อที่ 6 ที่กำหนดให้การจัดการศึกษาอาชีวศึกษาใช้ระบบทวิภาคี ในรูปแบบการจัดการศึกษาในระบบ และรูปแบบการศึกษาระบบทวิภาคี (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2562: ก-ค)

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542

มาตรา 20 การจัดการอาชีวศึกษา การฝึกอบรมวิชาชีพ ให้จัดในสถานศึกษาของรัฐ สถานศึกษาของเอกชน สถานประกอบการ หรือโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2. พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ.2551

มาตรา 8 การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ (3) เพื่อประโยชน์ในการผลิตและพัฒนากำลังคน สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถจัดการศึกษาตามวรรคหนึ่งในหลายรูปแบบรวมกันก็ได้ ทั้งนี้ สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันนั้นต้องมุ่งเน้นการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีเป็นสำคัญ

มาตรา 51 ในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีที่เป็นความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันและสถานประกอบการ ให้เป็นไปตามข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันและสถานประกอบการ

มาตรา 54 สถานประกอบการ สมาคมวิชาชีพ หรือองค์กรอื่นที่ให้ความร่วมมือในการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ อาจได้รับสิทธิและประโยชน์ดังต่อไปนี้

(1) การสนับสนุนด้านวิชาการและทรัพยากรตามสมควรแก่กรณี

(2) การเชิดชูเกียรติแก่สถานประกอบการ สมาคมวิชาชีพ หรือองค์กรอื่นที่ให้ความร่วมมือในการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ

มาตรา 55 ครูฝึกในสถานประกอบการตามมาตรา 52 และมาตรา 53

3) ประกาศคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง มาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี พ.ศ.2563

โครงสร้างการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

โครงสร้างการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี จัดแบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่

1) ศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคีเป็นหน่วยงานบริหารจัดการภาพรวมในส่วนกลาง

2) สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัด เป็นหน่วยงานส่งเสริม สนับสนุน และประสานการทำงานเชิงพื้นที่จังหวัด

3) สถาบันการอาชีวศึกษาและสถานศึกษาเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่มีหน้าที่จัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีร่วมกับสถานประกอบการนโยบายและจุดเน้นการปฏิบัติราชการของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

แนวทางการจัดการศึกษาร่วมกับสถานประกอบการ

ศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายเร่งด่วน (Quick win) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงได้มีประกาศเรื่อง การให้ศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคีเป็นหน่วยงานภายในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

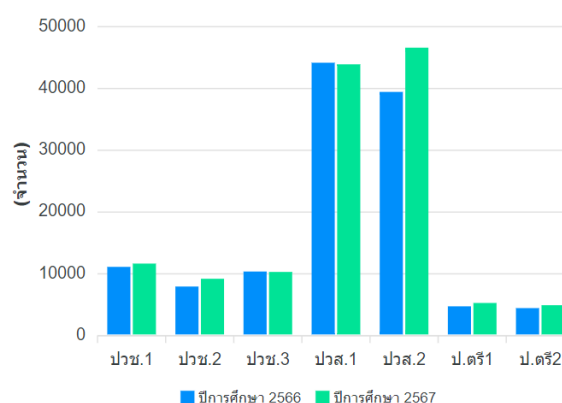
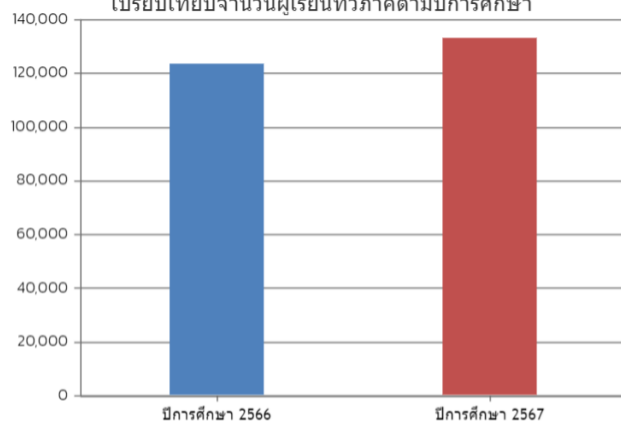
ศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคีระดับจังหวัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีนโยบายให้สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัด ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการขับเคลื่อนการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีคุณภาพสูง ระดับจังหวัด ซึ่งเป็นการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการศึกษาโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน สอดคล้องกับนโยบายยุทธศาสตร์การพัฒนาและการผลิตกำลังคนอาชีวศึกษา เพื่อให้การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีคุณภาพสูง ระดับจังหวัด ขับเคลื่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการบูรณาการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัด สามารถผลิตและพัฒนาากำลังคนอาชีวศึกษาสมรรถนะสูงให้สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนในจังหวัด พื้นที่ใกล้เคียงและของประเทศ ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 28 และมาตรา 30 ของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 จึงให้สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัด ทำหน้าที่ศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคี ระดับจังหวัด

จำนวนผู้เรียนทวิภาคี

ปีการศึกษา	ปวช.1	ปวช.2	ปวช.3	ปวส.1	ปวส.2	ป.ตรี 1	ป.ตรี 2	รวม
2566	11,327	8,145	10,573	44,366	39,641	4,940	4,653	123,669
2567	11,859	9,402	10,508	44,109	46,804	5,485	5,124	133,291

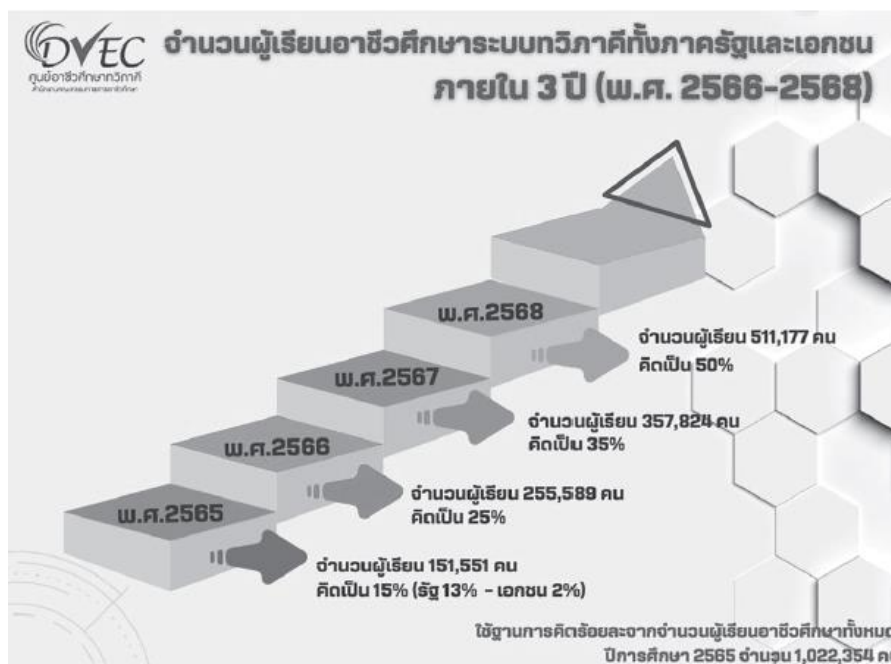
สรุป ผู้เรียนทวิภาคีเพิ่มขึ้น จากปีการศึกษา 2566 จำนวน **9,622** คน คิดเป็นร้อยละ **7.78**

เปรียบเทียบจำนวนผู้เรียนทวิภาคีตามปีการศึกษา

ภาพที่ 2 จำนวนผู้เรียนทวิภาคี

ที่มา: ระบบบริหารจัดการฐานข้อมูล การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี (DVE-DATA)

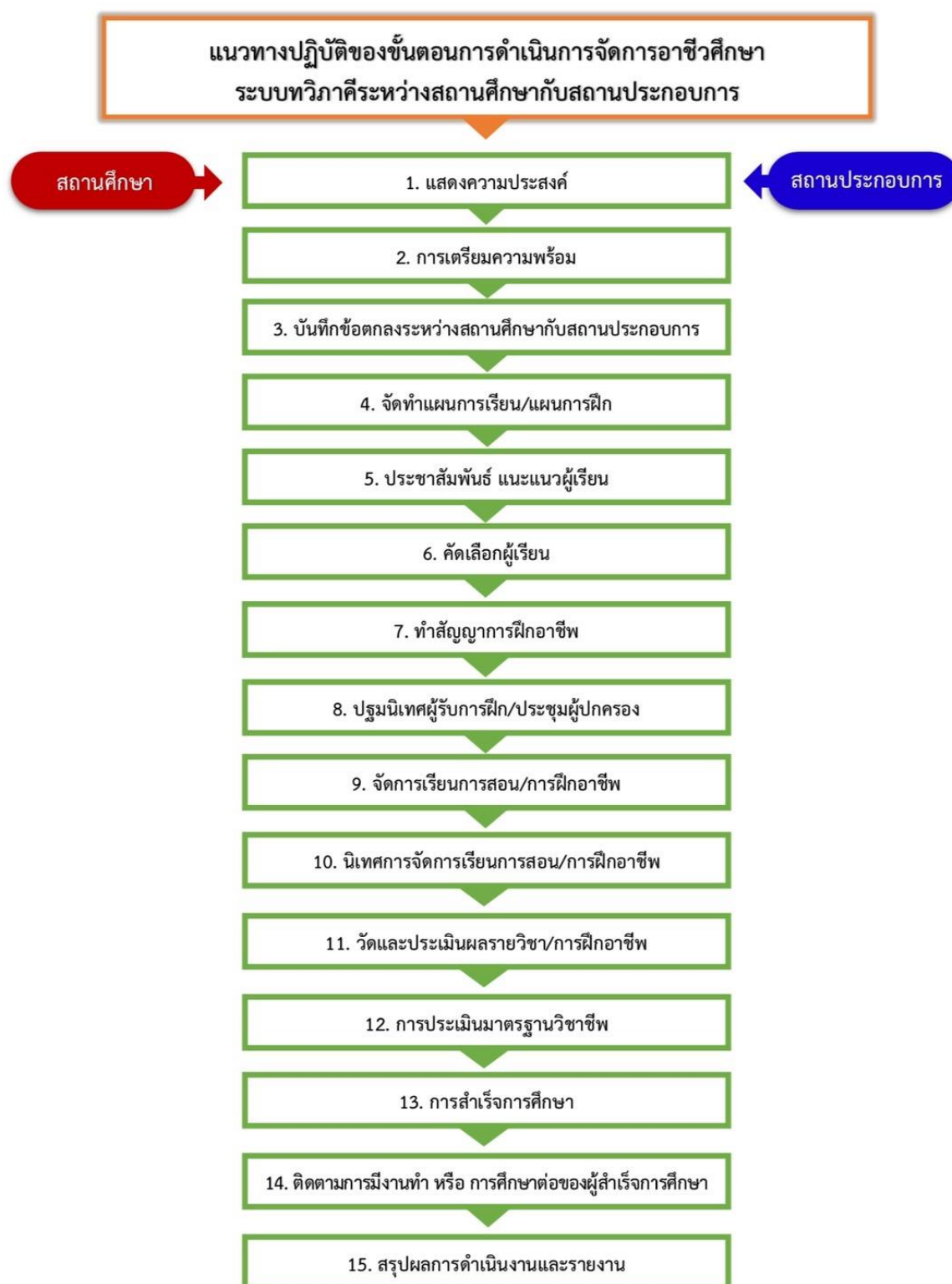
ภาพที่ 3 จำนวนผู้เรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ทั้งภาครัฐและเอกชน

ที่มา: ศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคี - สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ประโยชน์จากการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

การอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเป็นการจัดการศึกษาที่ให้ประโยชน์กับผู้เรียน ผู้ปกครอง สถานศึกษาและสถานประกอบการ ผู้เรียนได้รับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและสถานประกอบการได้รับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ส่วนสถานศึกษาได้รับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 1) ผลิตกำลังคนด้านอาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะตรงตามความต้องการของสถานประกอบการรัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐ 2) เพิ่มประสิทธิภาพในการลดงบประมาณการจัดหาเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ 3) ลดปัญหาการขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญ และมีประสบการณ์ในวิชาชีพที่จะมาเป็นครูผู้สอน 4) ครูผู้สอนวิชาชีพในสถานศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องได้รับการพัฒนาวิชาชีพจากสถานประกอบการที่ร่วมจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ผู้ปกครองได้ 1) เมื่อผู้เรียนจบการศึกษาแล้ว จะมีความรู้ความสามารถและมีทักษะที่พร้อมจะทำงานกับสถานประกอบการนั้นๆ ได้ทันที 2) ลดค่าใช้จ่ายของครอบครัวและหรือเพิ่มรายได้ให้ครอบครัว 3) เป็นการฝึกให้ผู้เรียนที่อยู่ในการปกครอง มีความรับผิดชอบและมีวินัยในการทำงาน

แนวทางการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีร่วมกับสถานประกอบการ

ภาพที่ 4 ภาพแนวทางการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
ที่มา : ศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคี – สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

หลักพุทธธรรมกับการจัดการศึกษาแบบทวิภาคี

เป็นระบบที่ผสมผสานการเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษาและสถานประกอบการจริง ซึ่งเป็นการเตรียมความพร้อมบัณฑิตให้มีทักษะและความรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานโดยตรง การนำหลักพุทธธรรมมาประยุกต์ใช้ในระบบนี้ จะช่วยเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียนให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพและสามารถอยู่ร่วมในสังคมได้อย่างมีความสุข หลักพุทธธรรมที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้มีดังนี้

1. หลักพระ 5 เป็นกำลังสำคัญที่ช่วยให้การดำเนินชีวิตและการทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย สัทธาพละ ความเชื่อมั่นในตนเองและในสิ่งที่ทำ ทำให้ผู้เรียนมีความตั้งใจที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

วิริยะพละ ความเพียรพยายามในการเรียนรู้และปฏิบัติงาน ทำให้ผู้เรียนสามารถฝึกฝนทักษะและแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สติพละ ความระลึกได้ในปัจจุบันขณะ ทำให้ผู้เรียนสามารถตั้งใจเรียนรู้และทำงานได้อย่างเต็มที่ ไม่ฟุ้งซ่าน

สมาธิพละ ความสามารถในการควบคุมจิตใจ ทำให้ผู้เรียนมีสมาธิในการเรียนรู้และทำงานได้อย่างต่อเนื่อง

ปัญญาพละ ความรู้ความเข้าใจที่นำไปสู่การแก้ไขปัญหาและพัฒนาตนเอง ทำให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้นำมาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างเหมาะสม

2. หลักการมัชฌิมาปฏิปทา หลักทางสายกลาง การดำเนินชีวิตอย่างไม่สุดโต่ง ไม่ประมาท ไม่ตกอยู่ในอำนาจของกิเลส ตรงตามหลักความพอดี

3. หลักการเมตตา กรุณา มุติตา อุเบกขา การมีจิตเมตตา กรุณา ปราณนาดี และวางเฉยต่อความดีความชั่วของผู้อื่น ซึ่งเป็นพื้นฐานของการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

การนำหลักพุทธธรรมมาบูรณาการในระบบการศึกษาแบบทวิภาคี

1. การพัฒนาหลักสูตร บูรณาการหลักพุทธธรรมเข้าไปในหลักสูตรการเรียนการสอน เช่น การสอนเกี่ยวกับจริยธรรมในการทำงาน การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน และการเป็นผู้นำที่ดี

2. การฝึกอบรมครู ฝึกอบรมครูให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักพุทธธรรม และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการสอนได้

3. การจัดกิจกรรม จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติตามหลักพุทธธรรม เช่น กิจกรรมทำสมาธิ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ และกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต

4. การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาจิตใจและคุณธรรมของผู้เรียน เช่น การจัดห้องเรียนที่เป็นระเบียบเรียบร้อย การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับนักเรียน และการให้กำลังใจนักเรียน

การนำหลักพุทธธรรมไปประยุกต์ใช้

สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนา สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีความอบอุ่น เป็นกันเอง ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความอยากเรียนรู้และพัฒนาตนเอง

ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ไม่หยุดนิ่งในการพัฒนาตนเอง

เน้นการปฏิบัติจริง ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงในสถานประกอบการ เพื่อให้เกิดทักษะที่จำเป็นในการทำงาน

ส่งเสริมความร่วมมือ ส่งเสริมให้ผู้เรียนทำงานร่วมกันเป็นทีม รู้จักการแบ่งปันความรู้และประสบการณ์

ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบให้แก่ผู้เรียนเพื่อให้เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคม

ประโยชน์ของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีตามหลักพุทธธรรม

ผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพ บัณฑิตที่จบออกมามีความรู้ความสามารถ ทักษะในการทำงาน และคุณธรรม จริยธรรม ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน

พัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองทั้งด้านสติปัญญา จิตใจ และร่างกาย

พัฒนาสังคม สร้างบุคลากรที่มีคุณภาพ สร้างสังคมที่น่าอยู่

ผลของการนำหลักพุทธธรรมมาบูรณาการในระบบการศึกษาแบบทวิภาคีพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดีที่มีคุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคม เพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนมีสมาธิในการเรียนรู้ มีความกระตือรือร้น และสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขีดความสามารถในการทำงานช่วยให้นักเรียนมีความพร้อมสำหรับการทำงาน ในสถานประกอบการจริง มีทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพสร้างความยั่งยืนให้กับสังคมช่วยสร้างสังคมที่น่าอยู่ มีความสุข และมีความสงบสุข ความมั่นคงยั่งยืน

บทสรุป

การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีตามหลักพุทธธรรมเป็นแนวทางการศึกษาที่น่าสนใจ เนื่องจากสามารถนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ การนำหลักพุทธธรรมมาบูรณาการในระบบการศึกษาแบบทวิภาคี เป็นการผสมผสานที่ลงตัว ซึ่งจะช่วยให้การศึกษาไม่เพียงแต่พัฒนาด้านปัญญาเท่านั้น แต่ยังช่วยพัฒนาด้านจิตใจและคุณธรรมของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพและพร้อมที่จะสร้างสรรค์สังคมให้ดียิ่งขึ้น ในการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ จะให้ผลดีกว่าการฝึกจากสถานศึกษา เพราะการเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริงทำได้ง่าย ทั้งยังสอดคล้องกับ ความต้องการของสถานประกอบการได้มากกว่า อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การจัดการเรียนการสอน ในสถานประกอบการต่าง ๆ เป็นไปในทิศทางเดียวกันจะต้องจัดทำรายการงานที่จะฝึก แล้วดำเนินจัดสร้างเครื่องมือวัดและการวัดประเมินผล ด้วย ดังนั้นขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติของระบบทวิภาคีอย่างมีคุณภาพ

รายการอ้างอิง

- ประกาศคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง กรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2562. (6 มีนาคม 2562). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 136 ตอนที่ 56 ง หน้า 9-11.
- ประกาศคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง มาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี พ.ศ.2563 (22 มิถุนายน 2562). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 137 ตอนพิเศษ 191 ง หน้า 29 – 33
- พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ.2551. (5 มีนาคม 2551). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 125 ตอนที่ 43 ก. หน้า 1- 24
- มหาวิทยาลัยศิลปากร (2562). การอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และทวิศึกษา. แหล่งที่มา <http://www.stvc.ac.th/data/1-25.pdf> สืบค้นเมื่อ 10 ก.ย. 2567.
- ศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคี สอศ. (2561). แนวปฏิบัติการขอรับสิทธิ์ประโยชน์ของผู้ประกอบกิจการในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี และการรับนักเรียน นักศึกษา และบุคคลทั่วไปเข้าฝึกงานและฝึกเตรียมเข้าทำงานกับประกอบกิจการ. แหล่งที่มา <https://shorturl.asia/LIZRY> สืบค้นเมื่อ 22 ก.ย. 2567.
- ศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคี สอศ. (2566). แนวทางความร่วมมือการดำเนินงานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี. แหล่งที่มา <http://www.stvc.ac.th/data/1-25.pdf> สืบค้นเมื่อ 10 ก.ย. 2567.
- ศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคี สอศ. (2567). ระบบบริหารจัดการฐานข้อมูล การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี (DVE-DATA). แหล่งที่มา <https://dve.cm.in.th/> สืบค้นเมื่อ 10 ก.ย. 2567.

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2557). แนวทางปฏิบัติการจัดการอาชีวศึกษาทวิภาคี ตามประกาศ
กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2557. ม.ป.พ.

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2565). ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง ให้สำนักงาน
อาชีวศึกษาจังหวัด ทำหน้าที่ศูนย์อาชีวศึกษาระดับจังหวัด. (14 ธันวาคม 2565).

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2565). ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง ให้ศูนย์อาชีวศึกษา
ทวิภาคีเป็นหน่วยงานภายใน. (11 พฤศจิกายน 2565).

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2567). แนวปฏิบัติการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี. แหล่งที่มา
<https://shorturl.asia/2p89H> สืบค้นเมื่อ 8 ก.ย. 2567.